Vergroening van gebouwen en infrastructuren

gezond en klimaatadaptief stadsleven, water behouden en beheersen, verkoelen, luchtkwaliteit

Gebouwen en infrastructuren die plaats maken voor en gebruik maken van groene elementen. De vergroening biedt natuurvoordelen in bebouwde omgevingen maar is ook functioneel op het vlak van esthetiek, isolatie en (materialen)bescherming.

Voorbeelden zijn een groendak, groengevel, patio, balkongroen, groene lantaarnpalen, klimgroen op hekken.

Wat kan je doen voor de natuur?

De natuuroplossing garandeert een basis aan natuurkwaliteit door aan volgende eisen te voldoen:

Gezonde bodem

Stimuleer ontharding. Maximaliseer de dikte en natuurlijkheid van de bodemlaag om zoveel mogelijk wortelruimte, koolstofgehalte en vochtretentie te bereiken. Voorzie een geschikte bodemsamenstelling voor de doelvegetaties in functie van verluchting, afwatering en nutriëntencyclus.

Structuurvariatie

Streef naar de aanwezigheid van kruid-, struik- en boomlaag. Breng groene elementen aan overal waar het kan. Gebruik gradiënten in lichtinval, bodemdikte en klimruimte om diverse habitats te ontwikkelen. Meng boomsoorten i.f.v. klimaatrobuustheid.

Goede waterkwaliteit en -kwantiteit

Onthard waar mogelijk en Integreer infiltratie- en retentiestructuren. Maximaliseer de buffercapaciteit zonder de vegetatiespecifieke noden naar verluchting en vochtgehalte uit het oog te verliezen. Voorzie de nodige infrastructuur voor afstroming en wateropvang.

Natuurlijke levensgemeenschappen

Kies voor een gevarieerde soortensamenstelling die aansluit op natuurlijke vegetaties uit de omgeving. Vermijd exoten en cultivars, pas ze enkel toe wanneer inheemse soorten ondermaats zullen gedijen. Bestrijd invasieve soorten.

Duurzaam gebruik

Creëer een gezonde balans tussen mens en natuur in functie van een gezond ecosysteem. Bescherm de wortelruimte tegen overbetreding, gebruik daarvoor eventueel infrastructuurelementen.

Duurzaam beheer

Stimuleer natuurlijke processen (predatie, bestuiving en afbraakprocessen) en vermijd gebruik van pesticiden en afgravingen na realisatie. Beperk maaien en snoeien tot een minimum. Creëer indien mogelijk wilde plekjes.

Wat kan de natuur voor jou doen?

Door een optimale inrichting kan je de voordelen van de natuur voor de mens maximaliseren

Minder wateroverlast

- Maximaliseer de hoeveelheid water dat kan vastgehouden worden in de (kunstmatige) bodems
- Gebruik specifieke wateropvang (regenton, regenput) om piekstromen op te vangen
- Voorzie afstromingsstructuren bij overlast, afgestemd op piekbuien

Luchtkwaliteit

- Streef een hoge densiteit aan bladeren na
- Gebruik soorten die een sterk absorberend vermogen hebben
- Gebruik maximaal muur- en klimgroen
- Behoud voldoende ventilatie zodat uitlaatgassen kunnen wegwaaien

Gemeenschap

- Voorzie diverse elementen voor ontmoeting en rust
- Biedt ruimte voor ondernemerschap, markten en evenementen
- Gebruik groene elementen voor het creëren van identiteit

Verkoeling

- Let op oriëntatie om schaduwwerking te optimaliseren en koppel het aan rustplaatsen
- Plant waar mogelijk een boom en streef dichtbegroeide schermen en dense kruinen na
- Gebruik klimgroen en groendaken om gebouwen te isoleren en te beschermen tegen instraling
- Zorg voor ventilatie

Therapeutisch effect

- Streef naar een variatie van water en natuurelementen en stimuleer interactie via toegankelijkheid, activiteiten en ontmoetingsplaatsen
- Optimaliseer biodiversiteit en prikkel mensen om het te zien, horen en voelen
- Integreer zichtlijnen zowel vanuit publieke ruimte als uit gebouwen

Houd hier zeker rekening mee

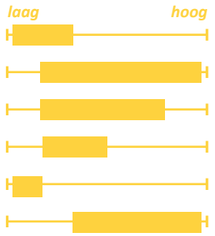

Wat is de **natuurlijkheidsgraad** van de natuuroplossing?

Wat is, door de complexiteit, de **nood aan expertise** om de natuuroplossing goed te kunnen ontwikkelen?

Hoeveel aandacht vereist de **voorbereidingsfase** met planning, studie en ontwerpwerk?

Hoeveel aandacht vereist de **uitvoeringsfase** met grondwerken, constructies en aanplantingen?

Hoeveel aandacht vereist de **onderhoudsfase** met beheer en onderhoud na uitvoering?

Wat is de **nood aan participatie** om de natuuroplossing tot zijn recht te laten komen?

Varieert sterk in complexiteit, gaande van eenvoudige klimplanten of een sedumdak tot complexe muurjungles met geïntegreerde bewateringssystemen en intensief beheerde daktuinen. Vaak kunnen er al veel natuurvoordelen bereikt worden met weinig inspanning.

Natuuroplossing // vergroening van gebouwen en infrastructuren

Versie 2022

anteagroup

AGENTSCHAP NATUUR & BOS

Vlaanderen is natuur